

ingediend op **1896** (2023-2024) – Nr. 1
23 november 2023 (2023-2024)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Johan Danen en Hilâl Yalçın

over ICT-coördinatie in het onderwijs

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Loes Vandromme, Hilâl Yalçın;
Jean-Jacques De Gucht, Gwendolyn Rutten;
Johan Danen, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Tom Ongena, Willem-Frederik Schiltz;
Stijn Bex, N.;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

I.	Inleiding door Jan De Craemer	4
1.	Historiek ICT-coördinatie	4
2.	Digisprong: vier speerpunten	4
3.	Een sterk ondersteunend en doeltreffend ICT-schoolbeleid	4
4.	Cijfers	5
II.	Naar teamgerichte ICT-coördinatie op school.....	5
1.	Situering.....	5
2.	Onderzoeksvragen	6
3.	Jobprofiel voor ICT-coördinatoren	6
4.	Kenmerken van sterke ICT-teams	7
5.	Richtlijnen voor de transitie.....	9
6.	Beleidsaanbevelingen	9
III.	Uiteenzetting door Vicli	10
IV.	Bespreking	12
1.	Tussenkomen van de leden	12
1.1.	Steve Vandenberghe	12
1.2.	Jan Laeremans	12
1.3.	Johan Danen	12
1.4.	Hilâl Yalçin	13
1.5.	Karolien Grosemans	13
1.6.	Loes Vandromme	14
2.	Antwoorden van de sprekers	15
3.	Replieken van de leden en bijkomende antwoorden.....	17
	Gebruikte afkortingen	19

Op 19 oktober 2023 organiseerde de Commissie voor Onderwijs een hoorzitting over ICT-coördinatie in het onderwijs, met:

- Ella Desmedt, senior expert in leren, evalueren en governance, IDEA Consult;
- Koen Vandenhoudt, lid van de stuurgroep van de Vlaamse ICT-coördinatoren Liga;
- Bertien Boon, lid van de stuurgroep van Vicli;
- Jan De Craemer, adjunct van de directeur Kenniscentrum Digisprong, Departement Onderwijs en Vorming.

I. Inleiding door Jan De Craemer

Jan De Craemer licht toe dat het project ICT-coördinatie uit twee onderdelen bestaat: het ICT-coördinatieluk dat onderdeel was van Digisprong en het teamgerichte ICT-coördinatieprogramma dat met Europese middelen is gefinancierd.

1. Historiek ICT-coördinatie

De spreker benadrukt dat de maatregelen over ICT-coördinatie niet uit de lucht kwamen vallen. De eerste maatregelen werden al ingevoerd in 2003, toen alle scholen uit het basis- en secundair onderwijs, de centra voor volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs een puntenenveloppe kregen waarmee ze een ICT-coördinator konden aanstellen.

Het programma is doorheen de tijd grotendeels hetzelfde gebleven, tot aan de Digisprong. Het project werd geëvalueerd vanaf de eerste ICT-monitor in 2008-2009. In 2015 is Vicli opgericht, de Vlaamse ICT-coördinatoren Liga, die pleitte voor een betere omkadering en ondersteuning en een beter statuut. Tot aan de Digisprong was daar evenwel weinig ruimte voor. In 2018 is binnen het Departement Onderwijs en Vorming een ICT-cel opgericht, die een aantal tools, adviezen en ondersteuningsprojecten kon uitrollen. Dan kwam de coronacrisis, met als respons daarop de Digisprong van de huidige Vlaamse Regering en minister Ben Weyts, die een visienota heeft geschreven over de digitalisering van het onderwijs. Jan De Craemer stipt aan dat Vicli in de aanloop daarnaartoe een open brief heeft gepubliceerd, die het departement mee op het pad naar een meer teamgerichte werking heeft gezet.

Binnen Digisprong is er heel wat gebeurd voor personeelsbeleid en het personeelsstatuut, maar men wou daar ook een inhoudelijk deel aan koppelen. Dat is het Europese project over teamgerichte ICT-coördinatie geworden.

2. Digisprong: vier speerpunten

Jan De Craemer overloopt kort de vier componenten van Digisprong: infrastructuur, ICT-beleid op schoolniveau, competentieontwikkeling van leerkrachten en de toegang tot digitale leermiddelen. De maatregelen over ICT-coördinatie behelzen dan weer twee delen, namelijk de ondersteuning op schoolniveau via de ICT-coördinator en de ondersteuning van scholen om een ICT-beleidsplan op te maken.

3. Een sterk ondersteunend en doeltreffend ICT-schoolbeleid

Er is in het kader van een doeltreffend schoolbeleid over ICT-coördinatie een volledig nieuwe regelgeving uitgerold via Onderwijsdecreet XXXI. Daarin is ook het statuut van de ICT-coördinator geoptimaliseerd. Het systeem van de puntenenveloppes is bovendien uitgebreid naar Ligo en de puntenenveloppes zijn gevoelig opgetrokken. Er gaat nu jaarlijks een totale investering van bijna 55 miljoen euro recurrent naar de ICT-coördinatoren. Verder zijn bij die regeling onder andere de benoemingen, de salarisschalen en de zijinstroom geregeld.

4. Cijfers

Jan De Craemer geeft vervolgens wat cijfers mee. In het schooljaar voor de Digisprong waren er 3235 unieke personeelsleden die uren ICT-coördinator hadden, nu zijn dat er 4151. In voltijdequivalenten is dat een stijging van 844 naar 1307. In de CVO's zijn er momenteel 129 personeelsleden die uren ICT-coördinator krijgen. In de CBE's gaat het om een veertiental personeelsleden. Sinds 1 december 2021 wordt ICT-coördinator ook als een knelpuntambt beschouwd. De nieuwe maatregelen over zijnstroom kunnen dus ook in die context worden toegepast. In het schooljaar 2022-2023 kregen 198 personeelsleden als zijnstromer uren.

II. Naar teamgerichte ICT-coördinatie op school

1. Situering

Met middelen en personeelsomkadering kan heel veel worden geregeld, maar dat zegt nog niks over wat de ICT-coördinatoren zouden moeten doen, hoe ze worden omkaderd en wat de werkomstandigheden op schoolniveau zijn, legt Jan De Craemer uit. Dat heeft men willen verhelpen met het meer inhoudelijke, bijkomende project van de teamgerichte ICT-coördinatie. Aangezien er geen cofinanciering voor was, werd een beroep gedaan op het instrument voor technische ondersteuning dat door de Europese Commissie aan lidstaten ter beschikking wordt gesteld om hervormingen te begeleiden. In tegenstelling tot bijvoorbeeld Erasmus+ wordt in dit geval niet samengewerkt met andere EU-lidstaten. Via het programma heeft het kenniscentrum expertise gekregen om het concept van teamgerichte ICT-werking op poten te zetten en te begeleiden.

Partners waren de Europese Commissie, het Departement Onderwijs en Vorming, als indiener van het project, en het Kenniscentrum Digisprong, dat het programma verder heeft begeleid. De expertise kreeg men van ICF voor de organisatorische omkadering en van IDEA Consult voor de inhoudelijke begeleiding. Er was ook een stakeholdergroep, met daarin alle onderwijsverstrekkers – ook de kleinere –, de Vlaamse Onderwijsraad en Vicli, die het project van bij het begin nauwgezet mee heeft opgevolgd.

Bij Vicli had men al gewezen op de nood aan zowel technische als pedagogische expertise, maar daarnaast zijn er nog veel andere noden in scholen waarvoor expertise vereist is. Vandaar het inhoudelijke deel. Er werd bepaald hoe een ICT-team eruit zou moeten of kunnen zien en welke stappen scholen zouden moeten zetten om tot zo'n team te komen. Dat werd vervolgens uitgetest in een aantal scholengroepen en -gemeenschappen. Daar zijn nog andere zaken bijgekomen. Zo werden er ook een takenprofiel en een professionaliseringsconcept ontwikkeld.

Eerst werd onderzocht wat de situatie in Vlaanderen is en hoe andere landen en regio's de ondersteuning op schoolniveau aanpakken. Dan werden de richtlijnen en het taken- en opleidingspakket ontwikkeld, die vervolgens door IDEA consult werden uitgetest. De huidige fase is het verspreiden van de resultaten en het formuleren van beleidsaanbevelingen en definitieve richtlijnen om hiermee aan de slag te gaan.

Alle resultaten en deelrapporten vindt men op de website van het kenniscentrum. De voornaamste resultaten werden gebundeld in een publicatie. Het kenniscentrum is via een roadshow in alle provincies langsgegaan om met de ICT-coördinatoren in dialoog te gaan en zijn dienstverlening aan hen voor te stellen. Er komt ook een afsluitende webinar voor ICT-coördinatoren over de teamgerichte werking, besluit Jan De Craemer.

2. Onderzoeksvragen

Ella Desmedt licht toe welke onderzoeksvragen moesten worden beantwoord, hoe dat gebeurde en welke resultaten dat heeft opgeleverd.

Eerst werd een stand van zaken over ICT-coördinatie en ICT-beleid in Vlaamse scholen opgemaakt. Er werd gezocht naar internationale goede praktijken, vooral via internationale partner ICF. Er werd nagegaan wat de kenmerken van sterke ICT-teams zijn, wat een mogelijk jobprofiel voor ICT-coördinatoren kan zijn, hoe op basis van die inzichten richtlijnen voor de transitie naar een sterke ICT-teamwerking kunnen worden ontwikkeld en welke beleidsaanbevelingen op basis van de ervaringen uit het project kunnen worden geformuleerd.

3. Jobprofiel voor ICT-coördinatoren

Het jobprofiel bleek het belangrijkste uitgangspunt in het onderzoek. Er moest duidelijk worden omschreven wat ICT-coördinatoren precies moeten doen, zodat dat bijdraagt tot het versterken van hun positie en de evolutie naar een teamgerichte ICT-werking kan ondersteunen. Er werd gestart met een deskstudie. Bestaande profielen werden geïnventariseerd. Zo werd een beroep gedaan op de functieomschrijving die Vicli had gemaakt en op de digitale competentiewijzer van de pedagogische begeleidingsdienst van het GO!, maar ook bleek dat er in de beginperiode al veel werk was gebeurd over de taakomschrijving, bijvoorbeeld in de vorm van een visie taakomschrijving ICT-takenclusters die netoverschrijdend werd gemaakt, een overzicht van takenclusters over ICT-coördinatie en een Nederlands artikel over de ICT-coördinator. Andere bronnen waren de curricula van bestaande 'micro degrees' voor ICT-coördinatoren en onderwijstechnologen van de UCLL en een Ests voorbeeld. Op basis van dat alles werd een geïntegreerd takenprofiel opgesteld, waarna werd bekeken of dat profiel nog altijd relevant was in de huidige context of moest worden aangepast. Er werd gesproken met ontwikkelaars van dergelijke profielen, aanbieders van opleidingen voor ICT-coördinatoren en al dan niet voormalige ICT-coördinatoren. Het resultaat werd tot slot gevalideerd in een workshop met stakeholders. Vervolgens werd het jobprofiel uitgetest in vier piloot-scholengroepen en -gemeenschappen.

Het resultaat was een opsplitsing in vier takenclusters. ICT-coördinatoren nemen technische taken voor hun rekening, zoals het aankopen, installeren en onderhouden van hard- en software en het bieden van eerstelijns hulp aan leerkrachten en leerlingen over die zaken, het netwerkbeheer, het zorgen voor een back-upstrategie enzovoort. Daarnaast hebben ze ook pedagogisch-didactische taken. Ze ondersteunen het team bij het ontwikkelen van onderwijsvernieuwing aan de hand van ICT. Ze ondersteunen het team bij het ontwikkelen van leerlijnen over digitale competenties. Ze zorgen voor informatie en scholen leerkrachten bij. Ook hebben ze administratieve taken. Door de vele gebruikers op school is er heel wat werk voor gebruikersbeheer. Ook de inventarisatie van aanwezige materialen, het onderhouden van de schoolwebsite en het opvolgen van bestellingen en herstellingen behoren tot hun taken.

De vierde cluster is 'Beleid en visie'. Taken onder die cluster hebben te maken met ondersteuning bieden bij visie- en beleidsontwikkeling, financieel advies geven, inzicht bieden in ICT-noden van leerlingen en collega's motiveren.

Er werd ook onderzocht of er verschillen zijn tussen verschillende onderwijsniveaus en vormen in de taken van ICT-coördinatie. De basistaken bleken globaal overal dezelfde te zijn. Men stelde wel een kwantitatief verschil vast, omdat er in grotere scholen veel meer werk was, en een kwalitatief verschil, omdat er in bijvoorbeeld het technisch en beroepsonderwijs meer specifieke kennis vereist was.

Voor de taken van een ICT-coördinator zijn specifieke competenties nodig en elke ICT-coördinator heeft zijn eigen specialisaties. Om bij te blijven met de technische evoluties is om- of bijscholing nodig. Brede of diepgaande kennis van het onderwijsveld is niet per se vereist voor elke persoon die een technische taak opneemt in een school.

Afhankelijk van het type taak dat de coördinator uitvoert – pedagogisch-didactisch, beleidsmatig of administratief – zijn andere voorkennis en skills nodig. Daarnaast hebben ICT-coördinatoren veel generieke competenties nodig. Voor ICT-coördinatie is eigenlijk een combinatie van al die skills nodig, waaruit de spreker concludeert dat de ideale ICT-coördinator een witte raaf is. Taken en rollen verdelen is dus interessant, daarbij is teamgerichte ICT-coördinatie belangrijk.

Aan scholen werd gevraagd hoe die taken in de praktijk vorm krijgen, waardoor inzicht werd vergaard in de kerntaken van de ICT-coördinator.

Wat de ICT-coördinator best zelf doet, zijn strategisch belangrijke taken waarvoor voldoende technische competenties in combinatie met andere pedagogische of administratieve of beleidsmatige competenties nodig zijn. Als de kerntaken gekend zijn, is ook geweten welke taken niet opgenomen moeten worden door de ICT-coördinator, bijvoorbeeld omdat er enkel technische, pedagogisch-administratieve of beleidsmatige competenties nodig zijn.

De onderzoekers hebben nagevraagd wie in de scholen die taken opneemt. Daaruit blijkt dat dat vaak gebeurt door externe firma's. Dat heeft risico's: het kost werkingsmiddelen en het creëert een mogelijke afhankelijkheid van externe knowhow.

Ook verantwoordelijken infrastructuur of gebouwenbeheer, de technische adviseurs, nemen in de praktijk technische taken op. Pedagogisch-didactische taken, taken van beleid en visie en administratieve taken worden opgevangen door andere medewerkers in de school. Er zijn kortom veel meer mensen bezig met ICT-coördinatie dan enkel de ICT-coördinator zelf.

In het Vlaams onderwijsveld merkt men dat de ene ICT-coördinator de andere niet is. Er ontstaan in de praktijk twee rollen: de technische en de pedagogische ICT-coördinator. Die twee functies vallen zelden onder dezelfde persoon. Die tweedeling komt tegenwoordig ook terug in bestaande opleidingen.

Het resultaat van het eerste deel van het onderzoek was het takenoverzicht ICT-coördinatie. Daarin kunnen scholen voor elke taak kijken of de school het doet of niet en wie het dan wel doet. In de pilotscholen en uit reacties blijkt dat scholen ook effectief aan de slag gaan met het takenoverzicht. Het is flexibel, brengt duidelijkheid en is toekomstgericht. Scholen kunnen ermee identificeren wat de gemeenschappelijke noden zijn tussen verschillende scholen, het is een visualisatietool en men kan er functieomschrijvingen mee maken. Dankzij visualisatie kunnen scholen beter communiceren over de taken en de taakverdeling in ICT-teams en duidelijkere verwachtingen stellen. Zo kan er efficiënter gewerkt worden en door samen te werken als schoolgemeenschap of scholengroep kan men schaalvoordelen creëren.

4. Kenmerken van sterke ICT-teams

Het tweede deel van het onderzoek zocht een antwoord op de vraag naar de kenmerken van sterke ICT-teams en hoe men de transitie moet maken. Via focusgroepen werden lessen getrokken uit goede praktijken. ICT-coördinatoren en directieleden uit basis-, secundair en volwassenenonderwijs en ook ICT-coördinatoren en directieleden die actief zijn op het niveau van de scholengroepen en -gemeenschappen, werden bevraagd. Er werden daarnaast ook gesprekken gevoerd met mensen die zorgen voor nascholing en begeleiding op het vlak van ICT-coördinatie.

Uit die goede praktijken bleek het belangrijkste inzicht dat waar er sterke ICT-teams zijn, er ook een sterke rol voor de scholengroep of scholengemeenschap is. De middelen worden op dat niveau samengelegd en de taken worden op dat niveau gecentraliseerd.

Dat heeft een aantal voordelen. Er is het schaalvoordeel: materiaal wordt goedkoper als men meer bestelt. Men kan ook meer tijd genereren voor de scholen voor de kerntaak van ICT-integratie in de klas wanneer een aantal technische taken centraal gebeurt. Het geeft een betere onderhandelingspositie bij groepsaankopen en raamcontracten. Het geeft ook de mogelijkheid om meer gespecialiseerde profielen aan te trekken op scholengroepniveau. Voor de ICT-coördinatoren zelf biedt het de mogelijkheid om expertise te delen, maar ook om er niet alleen voor te staan als er iets fout gaat. Ook maakt teamwerk de job aantrekkelijk.

Uiteraard zijn er ook wat uitdagingen aan de samenwerking op het niveau van de scholengroep of -gemeenschap. De geografie kan het moeilijk maken en de cultuur tussen scholen kan verschillend zijn. Bij samenwerking op een hoger niveau blijft het belangrijk om bottom-up in de scholen aan de slag te gaan en te luisteren naar de input van leerkrachten. Er is ook nood aan een laagdrempelig aanspreekpunt op school.

Op basis van die inzichten werd een nieuw model van ICT-coördinatie ontwikkeld. Dat is een ideaaltypisch model op basis van goede praktijken. Idealiter is er bij teamgerichte ICT-coördinatie een volledig team dat instaat voor de vier clusters van ICT-coördinatie. Zo'n team situeert zich deels op het niveau van de scholengroep of -gemeenschap en deels op het niveau van de afzonderlijke scholen. De onderlinge verhouding hangt af van de bereidheid om middelen te poolen op een hoger niveau en ook van de mate van het poolen van middelen.

Op beide niveaus is er in de kern van het ICT-team altijd een directielid, de pedagogisch ICT-coördinator of iemand die die rol opneemt en iemand die de rol van technisch ICT-coördinator opneemt. Die kern wordt het ICT-beleidsteam genoemd. Afhankelijk van de schaal en de middelen zal elk van die rollen worden ingevuld door een of meerdere personen en kan er specialisatie optreden. Vaak werken in grote scholengroepen of -gemeenschappen meerdere technische ICT-coördinatoren in een team dat wordt gecoördineerd door de overkoepelende technisch ICT-coördinator.

In het kernteam onderhouden de coördinatoren een werkrelatie met ondersteunende diensten en externe partners. Vaak werkt de technische ICT-coördinator samen met de administratie of andere infrastructuurdiensten binnen de school en met technische externe partners. De pedagogische ICT-coördinator onderhoudt de relatie met de leerkrachten en peilt naar behoeften van leerlingen en ouders.

In scholen zijn dat niet altijd fulltimemedewerkers. Leerkrachten, directies of administraties kunnen een deel van de taken van pedagogische of technische ICT-coördinatie opnemen. Een volledig team kan zo samen al die taken opnemen.

Er wordt dan samengewerkt in passende organen van overleg en samenwerking. Vaak werkt de pedagogische ICT-coördinator vooral via de personeelsvergadering; de technische ICT-coördinator speelt via whatsappgroepen in op lastminutevragen. Er is altijd een link tussen de collega's van scholengroepen en -gemeenschappen en de collega's van de scholen.

Kenmerkend voor sterk teamwerk is dat de taakverdeling vooral gebeurt op basis van expertise en talent en niet per se op basis van vaste functieomschrijvingen. Het blijft wel belangrijk dat er duidelijke mandaten zijn. Onderliggend is het belangrijk dat het hele team een pedagogische visie heeft en een ICT-beleidsplan met een langetermijnvisie.

5. Richtlijnen voor de transitie

Op basis van dat model werden richtlijnen voor de transitie ontwikkeld in de vorm van een praktisch stappenplan voor scholen die de transitie naar teamgerichte ICT-coördinatie willen maken, vooral gericht op schoolleiders in het leerplichtonderwijs en hun ICT-coördinatoren.

De redenering in het stappenplan is dat eerst een aantal basisvoorwaarden vervuld moeten zijn: is er een gedragen pedagogische visie, is er een ICT-beleidsplan? Vervolgens moet men nagaan of er bereidheid is om op het niveau van de scholengroep of -gemeenschap middelen te poolen. Zo ja, dan is dat de aanzet voor teamgerichte ICT-coördinatie op dat niveau. Zo nee, dan kan men in de scholen zelf aan de slag gaan.

In beide scenario's komt het takenoverzicht in beeld. Als duidelijk is wie welke taak kan vervullen, kan er gericht worden gewerkt aan een sterk ICT-team. Daarbij is op regelmatige basis een evaluatie vereist. Zo komt men in een cyclisch proces van betere en sterkere teamgerichte ICT-coördinatie op school.

6. Beleidsaanbevelingen

Tot slot gaat de spreker in op de beleidsaanbevelingen. De stakeholders kregen de vraag voorgelegd wat er nodig is om ervoor te zorgen dat teamgerichte ICT-coördinatie in alle scholen in Vlaanderen mogelijk wordt. Er zijn vier pijlers met beleidsaanbevelingen.

De eerste pijler is communicatie. De eerste aanbeveling luidt: blijf de resultaten van het project structureel onder de aandacht brengen aan de hand van een weloverwogen communicatieplan met bijzondere aandacht voor communicatie naar directies en schoolbesturen. Het is belangrijk dat alle betrokkenen het model en de resultaten van het project kennen en ermee aan de slag kunnen. Om teams over de streep te halen, zijn er goede argumenten nodig.

De tweede aanbeveling is om met goede praktijkvoorbeelden directies en schoolbesturen over de streep te trekken om samen te werken en te werken aan teamgerichte ICT-coördinatie.

Tot slot vindt Ella Desmedt dat men de opkomende rol van de overkoepelende pedagoog-ICT-coördinator in de kijker moet zetten. Dat nieuwe profiel kan van grote waarde zijn om in alle betrokken scholen leerkrachten en teams op gang te krijgen over teamgerichte ICT-coördinatie.

De tweede groep van aanbevelingen gaat over de pijlers competentie en professionalisering. Ten eerste: ontwikkel richtlijnen over hoe Digisprong kan worden ingezet voor het samenstellen en ontwikkelen van sterke ICT-teams. Het kenniscentrum Digisprong heeft een tool ontwikkeld om de nuttige ICT-competenties van leerkrachten in beeld te brengen.

Aanbeveling 5 is evident maar nodig: ondersteun het delen van goede praktijken en het leren van elkaar in levende netwerken. ICT-coördinatoren klagen dat ze in hun eigen school telkens opnieuw het warm water moeten uitvinden, terwijl ze nieuwe dingen willen leren. Zorg voor een professionaliseringsaanbod dat het model van teamgerichte ICT-coördinatie actief uitdraagt.

De volgende pijler over implementatie en monitoring is vooral een aanbeveling voor de overheid: stel een realistische tijdlijn op. Starten met teamgerichte ICT-coördinatie is een werk van lange adem. De pilootscholen gaven aan dat ze twee tot vijf jaar nodig hebben om er te komen. De goede praktijken gaven aan dat ze al tien jaar bezig zijn met het uitbouwen van de werking.

Aanbeveling 8 gaat over Digisprong. Het kenniscentrum zou een sterkere rol kunnen opnemen in de ICT-coördinatie. Scholen geven aan dat er op Vlaams niveau meer kan worden gedaan.

Aanbeveling 9 gaat over de aanpassing van de regelgeving opdat deze een vlotte implementatie van het nieuwe model van teamgerichte ICT-coördinatie kan ondersteunen. Er zitten een paar angels in de recent aangepaste regelgeving die de coördinatie moeilijk maken. Als scholen middelen willen poolen op het niveau van de scholengroep of -gemeenschap, moeten ze dat meteen doen voor alle middelen. Dat was vroeger niet zo. Ella Desmedt pleit voor een lagere drempel. Een ander element is dat overkoepelende technische en pedagogische coördinatoren niet kunnen worden benoemd in hun ambt. Zij verdienen meer zekerheid.

Een laatste aanbeveling: garandeer voldoende middelen voor scholen en Digisprong om de coördinatie op een kwaliteitsvolle manier uit te bouwen. De middelen volstaan nog niet, zeker in het basisonderwijs. De goede praktijken melden dat ze bovenop de ICT-uren nog eigen uren uit BPT of TA of TAC inzetten. Ook Digisprong moet voldoende middelen krijgen om zijn opdracht te kunnen blijven uitvoeren.

III. Uiteenzetting door Vicli

Ook *Koen Vandenhoudt* en Bertien Boon hebben namens Vicli aanbevelingen en adviezen voor het beleid. Het doel is sterke en gelukkige ICT-profielen aantrekken en behouden in het onderwijs. VDAB heeft bijna honderd vacatures voor ICT-coördinator. Veel coördinatoren vragen zich af of ze wel willen blijven in het onderwijs. Er zijn er al vertrokken naar de privésector, merkt de spreker op. Maatregelen dringen zich dus op.

Er is duidelijkheid gekomen uit het onderzoek over wat de overheid moet doen of minder moet doen rond ICT-coördinatie. Wat zijn de kerntaken en de andere taken? Er was al een functieomschrijving, die op basis van het onderzoek is opgesplitst in pedagogische en technische coördinatie. Dat staat op de website van Vicli en moet meer worden gebruikt. De spreker vraagt de overheid om te werken aan het gebruik en de gedragenheid bij de onderwijskoepels en de schoolbesturen van deze functieomschrijvingen.

Er is een ambt voor de ICT-coördinator in het secundair onderwijs, de CVO's, de basiseducatie en het dko. De liga had dat gevraagd, maar men vergat daarbij de CLB's.

Het ICT-team bestaat uit een coördinator, een leerkracht of de directie. Er is een verschil tussen een leerkracht ICT en een coördinator, die ook vaak overlegt met de directie en de leerkrachten. Er wordt meer verwacht van de overkoepelende coördinator dan van een leerkracht, al worden ze hetzelfde verlood. Dan is er nog een systeembeheerder die niet of minder coördineert. Kunnen de salarisschalen worden bekeken en aangepast? Kan een bijkomend ambt worden gecreëerd van uitvoerend ICT-medewerker? Misschien moet ook de functieomschrijving – die voor beide functies (uitvoerend en coördinerend) dezelfde is – worden herbekeken.

Koen Vandenhoudt stelt dat ICT-coördinatoren tot vijftien jaar anciënniteit mee kunnen nemen uit de privésector. Hij benadrukt dat die maatregel het best behouden blijft, omdat er nog veel ICT-coördinatoren nodig zullen zijn.

Bertien Boon is ICT-coördinator in het Technisch Atheneum van het GO! in Halle en lid van de stuurgroep Vlaamse ICT-coördinatoren Liga. Ze stelt dat er tijdens en na de coronapandemie budgetten waren om de Digisprong uit te voeren, maar door het afstandsonderwijs kwamen ICT-coördinatoren onder een onverwachte druk. Er werden snel beslissingen genomen over de aankoop van laptops en andere hardware. De mensen die daarvoor moesten instaan, waren daar niet altijd klaar voor.

Directies en ICT-coördinatoren hadden vaak weinig of geen ervaring met toestellen voor individuele leerlingen, ze hadden ook vaak weinig tijd. Daarom was het niet altijd mogelijk om het aanbod goed te beoordelen. Destijds ontstonden er verschillende modellen: soms zijn leerlingen eigenaar, soms huren leerlingen van een derde partij, soms is de school eigenaar en worden de toestellen verhuurd of uitgeleend.

De stuurgroep stelt vast dat een aantal van deze formules nefast zijn voor de leerlingen. Leerlingen zijn op langere termijn verbonden aan het toestel, ook als ze van school wisselen. Leerlingen worden verplicht om in te stappen in dure huurcontracten of met dure verbrekingsvergoedingen. De school heeft ook weinig inspraak in sommige contracten.

De spreker benadrukt het belang van sterke profielen bij ICT-coördinatoren. Zij moeten, in het belang van de leerlingen, waken over welke projecten ze aangaan. ICT-coördinatoren werken samen met externe leveranciers. Ze moeten voldoende kennis en expertise hebben om dat op een correcte manier te doen.

Scholen aanvaarden vaak geen toestellen van andere scholen of willen niet dat hun toestellen meegaan naar een andere school. Die toestellen hebben niet altijd dezelfde technische specificaties of het gaat om andere modellen. De spreker beveelt daarom aan om ervoor te zorgen dat die toestellen verbonden blijven aan de school, ondanks het type contract of model, zodat de toestellen altijd achtergelaten kunnen worden bij het verlaten van een school.

De spreker benadrukt dat het recurrente budget voor leerlingtoestellen in het basis- en secundair onderwijs minder is dan het huidige budget. De Digisprong bevatte de doelstelling dat vanaf het vijfde leerjaar elke leerling een laptop heeft. De rest van het lager onderwijs werkt met gedeelde toestellen. Ze vraagt zich af of die middelen zullen volstaan om de doelstellingen te halen. Ook daardoor is de druk op ICT-coördinatoren groot, merkt Bertien Boon op. Ze verwacht transparantie vanuit de overheid.

De spreker vindt een verhoging van 70 procent nog steeds heel weinig. De stuurgroep vraagt om dat nog meer te verhogen. Ze stelt meer dan een verdubbeling voor, zodat de mensen die aangesteld worden als ICT-coördinator ook effectief dat ambt uitvoeren en dus niet als leerkracht of administratief medewerker tewerkgesteld worden.

Koen Vandenhoudt stelt dat geen enkele school vandaag toekomt met de ICT-uren die ze krijgen om ICT-coördinatoren aan te stellen. Hij vindt dat een verdubbeling van de uren niet te veel is gevraagd.

De spreker stelt dat er ook nood is aan basisuitrusting om sterke profielen aan te trekken, te behouden en gelukkig te maken. ICT-coördinatoren hebben vaak een laptop van de school, maar geen tweede scherm, geen kilometervergoeding, geen smartphone. Andere extralegale voordelen zijn niet aanwezig. De stuurgroep onderzocht de basisuitrusting van ICT-coördinatoren en de voordelen die ze kregen. 550 ICT-coördinatoren vulden een vragenlijst in. Op basis van die resultaten doet de stuurgroep vier aanbevelingen voor de basisuitrusting van elke ICT-coördinator.

Ten eerste hebben ze een vaste werkplek nodig, als ze op meerdere scholen staan, en moeten ze minstens op een van die scholen een bureau hebben. Ten tweede hebben ze een laptop of vaste computer met headset nodig. Ten derde hebben ze een smartphone nodig voor professionele doeleinden, met een abonnement voor telefonie en data. Ten vierde hebben ze een tweede computerscherm met een apart toetsenbord en aparte muis nodig.

IV. Bespreking

1. Tussenkomsten van de leden

1.1. Steve Vandenberghe

Steve Vandenberghe zegt dat hij bijna tien jaar directeur is geweest van een school en altijd heeft geworsteld met ICT. Hij weet dat het niet evident is. Veel directeurs hebben weinig kennis over ICT en er is vaak een gebrek aan middelen. Hij stelt ook dat het moeilijk was om mensen te vinden die met ICT bezig zijn. Er was een groot verloop bij de mensen die pedagogisch ICT-coördinator en technisch ICT-coördinator wilden worden. Uiteindelijk waren er te weinig uren voor die personen.

Steve Vandenberghe vindt dat wat voorligt er zeer goed en werkbaar uitziet, maar benadrukt dat het alleen maar uitvoerbaar is als er voldoende mensen voor worden aangesteld en als er voldoende financiële middelen worden uitgetrokken. Momenteel lopen mensen weg door een gebrek aan middelen en een hoge werkdruk. Steve Vandenberghe ziet in het voorstel een enorme evolutie, maar vraagt aandacht voor de financiële middelen en voor een gecoördineerde aanpak. Het is daarbij belangrijk dat er geïmplementeerd wordt voor de lange termijn en dat er vervolgens ook geborgd wordt.

1.2. Jan Laeremans

Jan Laeremans is tevreden dat de commissie nu een beter zicht heeft gekregen en herinnert zich hoe het vroeger allemaal met heel gebrekkige middelen op poten is gezet. Dankzij de coronacrisis is er dan de Digisprong gekomen. Over de manier van implementeren kan worden gediscussieerd, maar nu is het tijd om naar de volgende legislatuur te kijken.

Er is een enorme toename van zijinstromers, maar er staan ook nog veel vacatures open. Jan Laeremans stelt vast dat er nog wel wat schort voor de mensen die in dienst zijn als ICT-coördinator. Kan er wat concreter worden ingegaan op die problemen? Waarom haken mensen af? Wordt daar onderzoek naar gedaan? Welke profielen vallen eventueel af?

Het punt over de moeilijkheden voor de regelgeving heeft de spreker niet helemaal begrepen. Kan daar nog wat meer verduidelijking over worden gegeven?

Ten slotte merkt Jan Laeremans op dat de opleiding van de leerkrachten nog niet echt aan bod is gekomen. Daar zit immers een groot verschil in: sommige leerkrachten kunnen vlot met ICT om, anderen blijven er liever ver weg van. Er is dus nood aan een meerjarenplan om iedereen een stap verder te krijgen. Kan daar ook nog wat dieper op worden ingegaan?

1.3. Johan Danen

Johan Danen zegt dat er in de presentatie is gewezen op de werkdruk voor ICT-coördinatoren. Wordt die ook gemeten? Johan Danen meent dat net op plaatsen waar weinig wordt ingezet op ICT-opleidingen voor leerkrachten, coördinatoren overstelpt worden met vragen. Is het mogelijk om daar vanuit Vlaanderen of vanuit het kenniscentrum meer op in te zetten, zodat leerkrachten meer ICT-competent worden?

Wat betreft de studie van IDEA Consult, vraagt de spreker zich af hoe dat kan worden gedissemineerd naar de werkvloer. Ziet men dat ook als een opdracht? Hoe wil men dat aanpakken?

Lerende netwerken lijken Johan Danen vooral interessant om goede praktijken te kunnen vertalen of doorgeven aan elkaar, maar dat moet dan wel heel professioneel ondersteund worden en er moet vanuit het beleid ook op ingezet worden.

Verder merkt de spreker op dat er heel veel geïnvesteerd is in de Digisprong. Maar wat volgt daarna? Hoe ziet men dat? Is daar een visie of een aanpak voor?

Tot slot staat Johan Danen stil bij de retentie van ICT-coördinatoren. Is het zo dat de uitstroom van ICT-coördinatoren binnen het onderwijs groter is dan in andere domeinen in de samenleving? Wat moet er nog meer gebeuren om hen aan boord te houden?

1.4. Hilâl Yalçın

Namens de cd&v-fractie zegt *Hilâl Yalçın* dat de digitalisering in het onderwijs is ingezet. Met Digisprong heeft de overheid veel middelen vrijgemaakt, heel veel voor hardware, maar het beleid ter zake is nog belangrijker: de professionalisering van leerkrachten, het uitwerken van een goed ICT-beleidsplan. Dat beleidsplan op lange termijn moet vanuit een pedagogische visie worden opgesteld. Hoe kan men ervoor zorgen dat heel het team daarbij wordt betrokken, dus bijvoorbeeld ook ervaren leerkrachten met minder affiniteit met ICT, en dat kan uitdragen? Dat zal moeten uitgaan van het ICT-team of de coördinator. Blijkt dat op het terrein een grote uitdaging te zijn?

Er werd aangehaald dat het ook voor de CLB's belangrijk is om daarop in te zetten, bijvoorbeeld omdat er sprake is van elementen van de GDPR, ook in de contacten met de school. De spreker vindt dat inderdaad belangrijk. Of er een apart ambt moet komen, kan nog worden bekeken, maar dat element moet zeker worden bekeken.

Het is inderdaad belangrijk dat scholen datageletterd worden. De onderwijsinspectie heeft de DataWijzer ontwikkeld. Daar valt heel wat informatie uit te halen. Op welke manier kan een ICT-coördinator of -team daarbij een rol spelen?

Ten slotte stelt het lid de vraag hoe vandaag met ICT wordt omgegaan in de lerarenopleidingen. Zien de sprekers vanuit hun expertise grote aandachtspunten waaraan nog kan worden gewerkt?

1.5. Karolien Grosemans

Karolien Grosemans vond het rapport heel boeiend. ICT-coördinatoren moeten bovendien veel taken en opdrachten uitvoeren, maar vaak komen ze helaas niet verder dan het blussen van brandjes, het technische aspect, en misschien nog een beetje administratie. De spreker is dus heel blij dat men vooral heeft gekeken naar werklastspreiding en werklastvermindering door teamgericht werken, waarvan ze een groot voorstander is, uiteraard met alle respect voor de autonomie van scholen en schoolteams.

Er zijn inderdaad interessante cases uit andere landen waaruit lessen kunnen worden getrokken. Vooral in Estland, Portugal en Andalusië waren er heel mooie voorbeelden. Het is echter absoluut niet zo dat Vlaanderen achteraan in het peloton zit. Men moet zeker lessen trekken uit buitenlandse ervaringen, maar de spreker meent dat Vlaanderen al erg ver staat en al veel doet. De visie van het teamgericht werken is duidelijk. Er wordt gewerkt met het Kenniscentrum Digisprong. Ook Digisnap vond de spreker heel interessant. Er zijn duidelijke beleidsaanbevelingen. Vlaanderen is dus de goede weg ingeslagen en moet die weg vooral voortzetten, wat niet wegneemt dat er nog mankementen zijn die moeten worden rechtgezet.

De vraag rees hoe men zo veel mogelijk scholen en directies zal bereiken bij het uitrollen van alle aanbevelingen. Hoe schat men dat bereik nu al in? Hoeveel directeurs heeft men kunnen informeren? Hoe staat het met het draagvlak binnen de onderwijskoepels? Werd er op de website van Digisprong al vaak doorgelinkt naar de brochure, naar de tools? Hoe bereikt men scholen die minder intensief bezig zijn met teamgerichte ICT? Uit een antwoord op een schriftelijke vraag (*Schriftelijke Vragen* VI.Parl. 2022-23, nr. 864 aan minister Ben Weyts) blijkt dat er geen ICT-coördinator is in 304 van de 4065 instellingen. Hoe gaat men daarmee om? Hoe worden goede praktijkvoorbeelden ook naar die scholen verder verspreid?

De vraagsteller vond het ook heel positief dat heel duidelijk en concreet werd aangegeven welke hinderpalen er decretaal nog moeten worden weggeruimd, maar is ongerust over een bepaald element. Ze is absoluut voor optimalisatie, maar wijst erop dat er destijds bewust op het niveau van de school werd benoemd om de garantie te bieden dat de leerkrachten op de werkvloer zeker ondersteuning hebben. Als men naar buiten- of bovenschoolse ondersteuning gaat, zal er dan niet een deel worden weggetrokken van de leraren die dat nodig hebben?

Uit het antwoord op de schriftelijke vraag blijkt verder dat er in het basisonderwijs in 2020-2021 1269 leerlingen per vte waren. In 2022-2023 waren dat er 862. In het secundair onderwijs daalde het aantal leerlingen per vte van 1976 naar 1158. Dat zijn dus minder leerlingen per ICT-coördinator. Dat gaat de goede kant uit, vindt Karolien Grosemans, maar wat is de ideale ratio?

De vraagsteller merkte dat er een goede samenwerking is tussen Vici en het kenniscentrum. Wordt er nog verder samengewerkt? Wordt er bijvoorbeeld ook samengewerkt met Leerpunt? Is dat ook een mogelijkheid om de initiatieven meer kenbaar te maken bij de scholen? Is het aangewezen om meer samen te werken met de onderwijsinspectie, die ook op al die scholen komt en daar misschien een item van kan maken?

De spreker is zich ervan bewust dat het niet eenvoudig is om ICT-profielen in het onderwijs te houden, omdat ze in de privésector waarschijnlijk veel meer verdienen. Dat is ook in veel andere publieke sectoren het geval. Het onderwijs betaalt misschien niet zoveel als de privésector, maar heeft volgens de spreker veel andere voordelen. Om het onderwijs aantrekkelijker te maken, wijst ze op een aantal middelen zoals teamgericht werken om werklast te verminderen. Extralegale voordelen zijn ook een optie, maar kunnen ertoe leiden dat andere leerkrachten gaan vergelijken. Wat tijdens de hoorzitting werd gezegd, wil Karolien Grosemans zeker meenemen naar de volgende legislatuur en in het nieuwe regeerakkoord.

1.6. Loes Vandromme

Loes Vandromme stipt aan dat 'de' ICT-coördinator, net zoals 'de' school niet bestaat. De spreker vraagt zich af hoe men scholen voldoende vrijheid gunt en hoe men hen kan stimuleren om werk te maken van ICT, zonder hen in een carcan te dwingen.

Ze wil ook weten of er contacten zijn met de inspectie, omdat niet alle inspecteurs mee zijn in het IT-verhaal. Hoe kunnen inspecteurs scholen inspecteren op het vlak van ICT-beleid?

Daaraan gekoppeld wil ze weten hoe het zit met het vast benoemen van ICT-coördinatoren op schoolgemeenschapsniveau. Bestuurlijke optimalisatie is volgens haar belangrijk.

Ten slotte haalt de spreker het punt aan van intervisie. Ze vindt het goed dat landen van elkaar leren en geeft het voorbeeld van Estland, waar lokale besturen

een trekker zijn op dat vlak en qua ICT en professionalisering een belangrijke taak hebben. Loes Vandromme vraagt zich af hoe men lokale besturen kan versterken om ICT-coördinatoren, die niet alleen in het onderwijs maar ook in andere sectoren actief zijn, samen te brengen.

2. Antwoorden van de sprekers

Jan De Craemer beantwoordt de vragen over professionalisering en de link met digitaal vaardige leerkrachten. De spreker leert uit internationale voorbeelden. In Estland bijvoorbeeld heeft men geen systeem van ICT-coördinatoren, maar zet men in op professionalisering van leerkrachten. Volgens de spreker is dat een goed idee: hoe beter leerkrachten kunnen omspringen met ICT, hoe minder nood er is aan zeer specifieke vormen van ondersteuning. De spreker vindt dat leerkrachten voor basisvaardigheden minder afhankelijk moeten zijn van ICT-coördinatoren en hoopt met de Digisprong stappen vooruit te kunnen zetten op dat vlak.

Naast ICT-beleidsplanning zijn er nog drie andere pijlers, waarvan professionalisering er een is. Scholen hebben allemaal extra middelen gekregen om ICT-professionalisering aan te kopen op de markt. Het ging om 120 euro per ambt uit de Digisprongmiddelen.

Daarnaast zijn er bootcamps, waarbij een groot professionaliseringsaanbod is gecreëerd. Er is een Digisnaptool en een referentiekadertool, DigiCompEdu, waarmee leerkrachten hun eigen competenties kunnen inschalen, gekoppeld aan een vormingsdatabank. Die was er voor de Digisprong ook niet.

Er werden ook voor Digisprong vormingen gefinancierd vanuit het Departement Onderwijs en Vorming, zoals de Mediacoachopleiding en andere vormingen voor professionalisering. Met de Digisprong hoopt men op dat vlak een verschil te kunnen maken.

De werklust bij ICT-coördinatoren wordt ook op heel wat andere manieren verlaagd, via een aantal adviezen. Zo werd in het begin van de Digisprong een aankoopgids opgesteld waarin de voor- en nadelen van allerhande tools werden opgelijst. Die keuzes behoren tot de vrijheid van onderwijs. Het Kenniscentrum Digisprong wil daar niet aan raken en probeert scholen te ondersteunen bij de randvoorwaarden. Een andere tool is de ICT-beleidsplanner. Een derde van de scholen had geen ICT-beleidsplan voor de Digisprong. De tool leidt die scholen door een aantal stappen om te komen tot een beleidsplan. Daarnaast kan de tool ervoor zorgen dat bestaande plannen kwaliteitsvoller worden.

De CLB's werden niet vergeten. De reden waarom ze niet binnen het urensysteem zitten, is omdat de financiering van de CLB's op een andere manier verloopt dan die van scholen. Specifieke noden binnen de CLB's moeten dus op een andere manier worden bekeken.

De concepten liggen er, de tools zijn er. Het Kenniscentrum Digisprong moet daar nu verder mee aan de slag, maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid, merkt Jan De Craemer op. Daarom werden Vicli en de koepels van in het begin opgenomen in de stakeholdergroep.

Tijdens de roadshow werden alle provincies bezocht. Het Kenniscentrum Digisprong kwam met enkele honderden ICT-coördinatoren in contact, om hen ervan te overtuigen aan de slag te gaan met een teamgerichte werking. Er komt een afsluitende webinar met ongeveer tweehonderd ICT-coördinatoren waarin dezelfde boodschap zal worden verkondigd.

Het takenprofiel is inderdaad heel uitgebreid, maar moet niet door één persoon maar door een team worden gedragen.

Vicli en de koepels maakten deel uit van de stakeholdergroep. Het Kenniscentrum Digisprong heeft ook een adviserende stuurgroep, waartoe onder andere de koepels behoren. Vicli maakt daar als organisatie geen deel van uit, maar wel Koen Vandenhoudt persoonlijk, om de stem van het veld en de opleidingen mee te nemen. Ook het onderzoeksveld zit in de stuurgroep, met onder andere Jo Tondeur en Tammy Schellens, alsook imec. Door hen erbij te betrekken, hoopt het kenniscentrum zijn werking meer gedragen te maken.

Aangezien Leerpunt nog in de fase van oprichting is, kan de spreker de vraag daarover niet beantwoorden. Alles wat het Kenniscentrum Digisprong doet, is evidence-informed. Het zal nooit een tool lanceren die niet is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten of onderzoek.

De vragen over de werkdruk of het aantal ICT-teams kan Jan De Creamer niet beantwoorden. Hij verwijst naar het belang van de ICT-monitor MICTIVO. Die wordt elke legislatuur afgenomen. Er werden daarin een aantal vragen toegevoegd over de teamgerichte ICT-werking. Daaruit zullen heel wat gegevens over de rol van de ICT-coördinator kunnen worden gehaald.

Ella Desmedt gaat in op de vraag over de regelgeving. In de huidige regelgeving staat dat, als een school ervoor kiest om haar ICT-punten samen te leggen met andere instellingen, ze automatisch alle punten moeten samenleggen. Dan heeft een school dus geen eigen punten meer. Vroeger kon dat wel. De aanbeveling is om het weer mogelijk te maken om een deel van de puntenenveloppe samen te leggen, zodat scholen de vrijheid hebben om te bekijken hoe ze dat doen.

Een tweede regel is dat de ICT-coördinatoren die op het niveau van de scholengroep of -gemeenschap werken, niet kunnen worden benoemd in dat ambt. De aanbeveling luidt om in overweging te nemen die mensen wel benoembaar te maken voor de scholengroepen of -gemeenschappen die dat wensen. Dat zou eventueel kunnen via de oprichting van een scholengemeenschapsinstelling.

Dat kan echter aanleiding geven tot discussie. Er is immers ooit bewust voor gekozen om benoemingen op het niveau van de scholen te doen, om de middelen op dat niveau te houden. Daar valt iets voor te zeggen, maar het lijkt de spreker aangewezen om daar voldoende vrijheid in te laten. Het is immers vooral aan het beleidsvoerend vermogen van de leidinggevendenden in de scholen en in de scholengroepen en -gemeenschappen om in te schatten wat de beste plek is om de middelen samen te brengen. Het is een belangrijk, maar geen eenvoudig debat.

Zijn er voldoende middelen? Hoeveel middelen zijn er extra nodig? In de pilootscholen helpt het takenoverzicht om transparant te maken hoeveel middelen er moeten worden ingezet. Het zou zelfs kunnen worden gebruikt om verder onderzoek te doen en eventueel een werklasmeting bij ICT-coördinatoren te houden.

Op de opmerking over lerende netwerken en het belang van intervisie, reageert de spreker dat er heel sterke netwerken zijn onder ICT-coördinatoren. Zowel vanuit Vicli als vanuit de onderwijskoepels worden zij samengebracht en ook online vinden zij elkaar.

Hoe krijgt men het volledige team mee in de ICT-coördinatie? De takenlijst maakt het verhaal transparant. Vaak is het belangrijk om de directie mee te krijgen. De ICT-coördinatoren konden op basis van de takenlijst pleiten voor samenwerking. Tips van de goede praktijken zijn: de coördinator moet veel rondlopen en overal aanwezig zijn, bereikbaar zijn, leerkrachten overtuigen en inschakelen om anderen te overtuigen.

Hoe houdt men de coördinatoren in het onderwijs? Dat komt neer op financiële middelen en arbeidsomstandigheden. Scholen kunnen de coördinator aanstellen op masterniveau, maar doen dat niet omdat ze dan minder bachelors kunnen aanstellen. Aan de andere kant zijn er coördinatoren die vanuit een passie voor het onderwijs kiezen. ICT-coördinatoren hebben daarnaast veel baat bij vrijheid. De manier waarop wordt gewerkt en samengewerkt is een bijkomend pluspunt.

Koen Vandenhoudt gaat in op de vragen over de professionalisering van de ICT-coördinatoren. Niet toevallig is Vicli een initiatief van een lerarenopleiding aan Hogeschool PXL. Het opleiden tot of de aanzet om te kunnen starten als coördinator in het secundair onderwijs gebeurt vaak in het vak informatica. Dat is logisch en goed, omdat er geen andere officiële opleiding tot ICT-coördinator bestaat. Er bestaan wel veel vervolgoopleidingen aan allerlei hogescholen over heel Vlaanderen, maar die zijn niet officieel. Koen Vandenhoudt krijgt heel regelmatig de vraag van kandidaat-coördinatoren of ze een hoger loon zullen krijgen. Het antwoord is neen, dus misschien kan men daar iets aan doen.

Hoe houdt men mensen aan boord? Dat begint met een goede functieomschrijving. Vooral andere taken en administratie moeten daarbij zoveel mogelijk worden vermeden. Daar houden de coördinatoren niet van en daar zijn ze niet goed in. Soms zoeken ze een andere school waar dat minder doorweegt. Een degelijke basisuitrusting is nog een positief argument om ergens te blijven.

Geen enkele school heeft voldoende ICT-uren om een coördinator voltijds aan te stellen. Om de job goed te kunnen uitvoeren, moet het aantal leerlingen vermindert of zelfs gehalveerd worden per vte ICT-coördinator. Men kan geen les geven aan maar de helft van de klas, dus ook niet maar de helft van de aanwezige ICT coördineren. Er moet in voldoende uren worden voorzien.

Bertien Boon vindt het heel mooi dat er gesproken wordt over een sterk ICT-team. Ze denkt dat de tegenstelling tussen het centrale niveau van een scholengroep en een school niet zo scherp gesteld moet worden. Dat zijn twee niveaus, maar die werken samen.

De spreker werkt zelf in een team van vijf fulltime ICT-medewerkers voor negenhonderd leerlingen. Dat is heel nipt als er iemand wegvalt. In dat team zitten ook mensen die een aantal uren administratief werk doen en ook een aantal die voor de klas staan, waaronder zijzelf.

De spreker stelt dat het voor de retentie heel belangrijk is dat mensen ergens thuishkomen als ze gaan werken, dat ze raad kunnen vragen aan een collega. Ze stelt dat veel ICT-coördinatoren er vroeger alleen voor stonden en dat dat voor een enorme werkdruk zorgde. Werkbaar werk is belangrijk. ICT-coördinatoren moeten hun werk kunnen afsluiten wanneer ze naar huis gaan. Het is belangrijk dat het werkbaar blijft. Ze moeten ook middelen krijgen, zoals de nodige hardware en software, zodat ze hun functie goed kunnen vervullen.

3. Replieken van de leden en bijkomende antwoorden

Kathleen Krekels sluit aan bij het praktische voorbeeld van Bertien Boon. Ze stelt dat een ICT-team van vijf personeelsleden een keuze is van een school om daarin te investeren. De spreker vraagt zich af of het feit dat Bertien Boon slechts enkele uren als leerkracht werkt, een weerslag heeft op de grootte van de klassen en of er veel SES-middelen of bijkomende middelen zijn om dat te kunnen opvangen.

Bertien Boon stelt dat er inderdaad mensen zijn die een aantal uren werken in een administratieve job. Ze stelt dat haar directie heel creatief is in de aanpak. Er zijn verschillende soorten middelen gebruikt om dat in te vullen. Er zijn een aantal klassen die samen worden gezet om minder lerarenuren te gebruiken.

Kathleen Krekels vraagt zich af of de school van Bertien Boon extra middelen heeft, waardoor ze meer flexibiliteit hebben.

Bertien Boon stelt dat ze daar niet van op de hoogte is.

Karolien Grosemans besluit dat er via teamgerichte werking naar minder planlast wordt gegaan voor ICT-coördinatoren.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Johan DANEN
Hilâl YALÇIN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BPT	bijzondere pedagogische taken
CBE	centrum voor basiseducatie
dko	deeltijds kunstonderwijs
GDPR	General Data Protection Regulation
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
ICF	Inner City Fund
IT	informatietechnologie
MICTIVO	Monitor ICT-Integratie in het Vlaamse Onderwijs
SES	socio-economische status
TA	technisch adviseur
TAC	technisch adviseur-coördinator
UCLL	University Colleges Leuven-Limburg
Vicli	Vlaamse ICT-coördinatoren Liga
vte	voltijdsequivalent/voltijdequivalent